

OZVĚNY SLATIŇAN

KVĚTEN 2020

MĚSÍČNÍK SLATIŇANSKÉ RADNICE

Najdete nás na internetu: www.slatinany.cz, nebo na facebooku: www.facebook.com/Slatinany

Poděkování

Vážení občané,

V současné době se potýkáme s opatřeními a omezeními, která jsme ve svém životě ještě nezažili. V důsledku zamezení šíření koronavirové nákazy vláda rozhodla o omezení volného pohybu osob, zákazu maloobchodního prodeje, o povinnosti nosit roušky a o dalších opatřeních a omezeních. Nebudu je vy, vše Vám je známo z televize, tisku, internetu.

Náš život je najednou v mnoha směrech „jiný“, klidnější, pomalejší, máme více času na knížky, které nám dlouhou dobu ležely na polici. Máme více času si povídat s rodinou a otevírat témata, na která dříve nebyl čas. Můžeme prozkoumat všechna zákoutí našich zahrádek a vylepšit, co se dá, můžeme vyrazit do lesa za podmínky dodržení všech opatření namísto toho, abychom se hnali do obchodních center a prachu velkoměst.

Současný stav také ukázal, jak si dokážeme vzájemně pomáhat, být k sobě vstřícní a vlídní. A právě zde hledíme alespoň nějaká pozitiva tohoto pro nás neobvyklého času. Nepropanejme panice a dívejme se do budoucna s radostí a nadějí v lepší časy. Jen tak se nám podaří současnou krizi překonat a troufám si říci, že občanům našeho města se to převážně daří.

Touto cestou chci poděkovat všem, kdo ve Slatiňanech pomohli a pomáhají. Děkuji firmě PENTA za poskytnutí daru ve formě dezinfekčního roztoku, firmě paní Jitky Macháčové za velké množství ušitých roušek, za roušky a rukavice firmě Recycling, za ušití roušek paní Tomiškové a paní Sedlákové, firmě LUFTUJ Slatiňany za ochranné obličejové štíty, které poskytla i lékařům ve slatiňanském zdravotním středisku. Děkuji skautům a sokolům za roznášku roušek pro všechny seniory v našem městě i místních částech, pečovatelnám DPS Slatiňany za péči o seniory, pomoc s nákupy apod. Poděkování zkrátka patří všem firmám a jednotlivcům v našem městě, kteří se na pomoci v této nelehké době podíleli a podílejí.

Na závěr přeji všem hodně zdraví, trpělivosti, co nejméně stresujících situací, a všichni si navzájem přeje, necht' se naše životy co nejdříve vrátí do „normálu“.

MVDr. Ivan Jeník, starosta

Měsíc s pěknou knihou

Čtenáři naší knihovny nám poskytují dobré tipy a náměty na knihy, které si oblíbili a které by doporučili k přečtení i ostatním. Ty, kteří nám svůj názor a odkaz na zajímavou a poutavou knížku ještě nezaslali, prosíme, aby si našli chvíličku, a buď osobně, nebo prostřednictvím e-mailu (knihovna@slatinany.cz) tak kdykoliv učinili. My budeme mít větší možnosti výběru oblíbených titulů mezi vámi čtenáři a v každých Ozvěnách některé z nich uveřejníme.

Pro tento měsíc bychom chtěly nabídnout:

Vlastimil Vondruška – Křišťálový klíč

Jussi, Adler Olsen – Oběť 2117

Státní svátek

U příležitosti státního svátku Dne vítězství 8. května budou položeny kytice k pomníkům padlých vojáků jako vzpomínka obětí 2. světové války.

Ivona Osinková

Upozornění z knihovny a infocentra

Upozorňujeme čtenáře i návštěvníky, aby sledovali webové stránky města (www.slatinany.cz) nebo knihovny a infocentra, kde naleznete aktuální informace ohledně uzavření či případného otevření.

Odložení divadelního představení

U příležitosti 110. výročí založení slatiňanského Sokola se mělo mimo jiné uskutečnit 16. května divadelní představení Dokonalá svatba. Z důvodu mimořádných opatření v boji s koronavirovou nákazou se tato akce odkládá, termín bude včas oznámen. Nebude-li možné kulturní akce bez omezení v letošním roce pořádat, budou peníze za zakoupené vstupenky vráceny.

Stejná situace je i v případě kurzu tanečních, který má být zahájen 4. září. Děkujeme všem za pochopení.

Sokol Slatiňany

Konání svatebních obřadů od 20. dubna 2020

Zároveň se všemi opatřeními, která v České republice byla nařízena a doporučena, byl i zákaz konání svatebních obřadů. Na základě některých uvolněných opatření je možné konání svatebních obřadů s účastí do 10 osob, s účinností od 20. dubna 2020.

Svatebního obřadu se účastní snoubenci, jejich dva svědci, oddávající, matrikářka a nejvýše čtyři další osoby.

Snoubenci v průběhu sňatečného obřadu nejsou povinni nosit ochranný prostředek dýchacích cest (roušku). Účastníci obřadu dodržují odstupy nejméně 2 metry od jiných osob s výjimkou členů domácnosti a snoubenců. Obřadu se nemůže účastnit hudebník zajišťovaný obcí.

Obřady je možno konat jak v místech stanovených pro konání obřadů Radou města (obřadní síň, tak na jiných vhodných místech, ale vždy za dodržení počtu účastníků do 10 osob a dodržení všech hygienických podmínek.

Pro svatební obřady, které byly rezervovány na našem matričním úřadě v období do 20. dubna letošního roku, jsme vyhověli v přesunu termínu konání obřadu na měsíce červenec – září 2020 na základě domluvy se snoubenci.

Dle plánovaného uvolňování některých opatření je předpoklad, že svatby s vyšší účastí by mohly být povoleny od 8. června 2020. Vše ovšem záleží na dalším vývoji omezování šíření nákazy.

Děkujeme, že i přes všechny obtíže způsobené nenadálou situací, zachováte matrice MěÚ Slatiňany přízeň a věříme, že v budoucnu ve Slatiňanech uzavře sňatek hodně zamilovaných párů.

M. Kolouchová, I. Osinková, matrikářky

Rada města Slatiňany projednala na 52. schůzi dne 12. 3. 2020:

1. Rada města vzala na vědomí informace k mimořádnému opatření Ministerstva zdravotnictví k uzavření škol
 - rozhodla o uzavření ZUŠ, uložila příslušnému řediteli informovat rodiče žáků
 - rozhodla zatím ponechat provoz MŠ, uložila ředitelce vyzvat rodiče, aby děti posílali do školy pouze zdravé a v nejnepříhodnějších případech, kdy nemohou zajistit jiný způsob hlídání
 - uložila ředitelům ZŠ, ZUŠ a ředitelce MŠ sdělit Radě, jaká byla přijata opatření z hlediska hygieny
 - uložila řediteli ZŠ a ZUŠ zajistit plnění vzdělávání „na dálku“
 - vyzvala všechny ředitele příspěvkových organizací zřízených Městem, aby se obraceli na Město s potřebami a žádostmi o pomoc při řešení mimořádné situace

Rada města Slatiňany projednala na 53. schůzi dne 16. 3. 2020:

1. Rada rozhodla o uzavření MŠ a to neprodleně od 17. 3. 2020
2. Byla projednána opatření v návaznosti na usnesení vlády
 - odložení čipování popelnic
 - omezení úředních hodin MěÚ
 - rozvoz obědů ze ŠJ a nabídka pomoci nákupu potravin zdarma pro seniory prostřednictvím služeb DPS
 - roznos informačních letáků Města prostřednictvím dobrovolníků (nejčastěji z řad skautů)
 - nabídka firmy Potravinový Málek ve spolupráci se Skautem a dobrovolníky na zajištění nákupu a bezplatného roznosu seniorům
 - nevyměřovat penále za opožděnou úhradu městských poplatků, a to až do 31. 5.

Rada města Slatiňany projednala na 54. schůzi dne 17. 3. 2020:

1. Byla projednána opatření v návaznosti na usnesení vlády
 - Rada souhlasila s omezením provozu MěÚ po dobu nezbytně nutnou, pověřila tajemníka k vytvoření skupin střídajících se na úřadu a přípravou náplně práce pro práci „na dálku“.
 - Rada souhlasila s prominutím nájmu podnikatelským subjektům v prostorách v majetku města po dobu nuceného uzavření jejich provozoven.
 - Došlo k dočasnému zrušení vybírání parkovného na všech parkovištích města po dobu nouzového stavu.
 - MěÚ byl pověřen zajištěním a vytvořením dostatečných zásob šitých roušek a jejich následnou distribucí potřebným, a to nejdříve lidem tzv. v první linii (pracovníci DPS, dobrovolníci, atd.) a následně dalším vybraným skupinám dle kapacity dodání roušek.
2. V různém Rada:
 - schválila koordinační situační výkres na část chodníku v ul. Švermova a pokračování v projekčních pracích
 - byla seznámena se studií cyklostezky pod mostem knížete Auerperga, přičemž byl pověřen starosta města jednáním s Povodím Labe o podmínkách možné realizace.

Rada města Slatiňany projednala na 55. schůzi dne 23. 3. 2020:

1. Byly schváleny účetní závěrky příspěvkových organizací (ZŠ, MŠ, ŠJ, ZUŠ) za rok 2019.
2. Rada města schválila provést v části parcely č. 439/6 v kat. území Kunčí stavbu kabelového vedení nízkého napětí, která bude vybudována společností ČEZ Distribuce, a. s. a zřízení věcného břemene (cca 23 bm).

3. Došlo k odložení stanovení příplatku za vedení a osobního hodnocení ředitelům příspěvkových organizací města.
4. Byl odložen bod o poskytnutí dotací organizacím působícím na našem území z městského rozpočtu. Část žádostí se týká finančního příspěvku na různé akce a soutěže, které se nemohou kvůli nouzovému stavu konat.
5. Rada vzala na vědomí zprávu o hospodaření v lesích 2019.
6. Byl schválen dodatek ke smlouvě s odborným lesním hospodářem. Dodatek aktualizuje údaj o spravované výměře lesa.
7. Na základě zprávy o posouzení a hodnocení nabídek veřejné zakázky malého rozsahu (dále VZMR) na nový povrch na hřišti v ul. Nerudova, vybrala Rada města společnost TUBEKO SPORT spol. s r. o.. Z celkem čtyř dodaných nabídek vyhrála společnost na základě nejnižší nabídkové ceny – 602 848 Kč bez DPH.
8. Schválení změny rozpočtu v příjmové části 85 095 809 Kč (doporovnáno financováním příjmů 3 505 700 Kč) a ve výdajové části 87 061 609 Kč (doporovnáno financováním výdajů 1 539 900 Kč) – zajištění managementu projektu na rozšíření ZŠ, geometrické plány a znalecké posudky.
9. V různém Rada:
 - schválila opravu místní komunikace Sečská s firmou Správa a údržba silnic Pardubického kraje za 85 300 bez DPH,
 - schválila zadání k právnímu posouzení podaných nabídek v rámci veřejné zakázky oprava fasády ZŠ,
 - byla seznámena s pravidly distribuce a přidělování ochranných pomůcek, Rada schválila bezplatný výdej roušek pro občany narozené v roce 1955 a dříve.

Rada města Slatiňany projednala na 56. schůzi dne 30. 3. 2020:

1. Většina Rady se zdržela v navýšování příplatku za vedení a osobního ohodnocení ředitelům a ředitelkám příspěvkových organizací (ZŠ, MŠ, ŠJ, ZUŠ). Rozhodla počkat, až pomine mimořádná situace a následně je individuálně řádně ocenit na základě vyhodnocení krizového řízení po dobu nouzového stavu a platnosti mimořádných opatření.
2. Rada schválila přijetí daru „ANTI-COVID“ – 601 dezinfekce v hodnotě 3 521 Kč od společnosti PENTA s.r.o.
3. Byla schválena dohoda o cenové doložce k pravidlům vyhrazeného parkování v místech sousedících s Národním hřebčínem Kladruby nad Labem s.r.o. Celoroční parkování (pouze ve všedních dnech) na parkovišti „Pod Kaštankou“ za 4 000 Kč včetně DPH.
4. Starosta města byl pověřen jednat se společností Granplast, s.r.o. ohledně dočasného pozastavení svozu tříděného odpadu formou „dům od domu“ v době nouzového stavu.
5. Schválení změny rozpočtu v příjmové části 85 095 809 Kč (doporovnáno financováním příjmů 3 529 900 Kč) a ve výdajové části 87 085 809 Kč (doporovnáno financováním výdajů 1 539 900 Kč) – technický dozor na opravu mostu ve Škrovádě.
6. V různém Rada:
 - vzala na vědomí dopis od Diakonie Broumov.
 - vzala na vědomí revizní zprávu od společnosti AŽD Praha s. r.o. o stavu semaforu u ZŠ, ze které vyplynula informace o ukončení technologické podpory. Na základě této skutečnosti z předložených 3 cenových nabídek na projektovou dokumentaci na nový semafor, vybrala současnou společnost AŽD Praha s.r.o. na základě nejnižší nabídkové ceny.

Rada města Slatiňany projednala na 57. schůzi dne 6. 4. 2020:

1. Na základě zprávy o posouzení a hodnocení nabídek veřejné zakázky malého rozsahu (dále VZMR) na nové veřejné osvětlení

- v ul. Schmoranzova vč. nového přechodu a hřbitovní brány, vybrala Rada města společnost HAVLÍK MILAN s. r. o. Z celkem dvou dodaných nabídek vyhrála společnost na základě nejnižší nabídkové ceny – 1 869 632 Kč bez DPH.
2. Došlo k uzavření dočasné nájemní smlouvy nebytových prostor v Trpišově čp. 93 (bývalá prodejna). Prostor nájemník (občan) použije pro uskladnění nábytku po dobu rekonstrukce domu nejpozději do konce letošního roku.
 3. Byl odložen bod o poskytnutí dotací organizacím působícím na našem území z městského rozpočtu. Část žádostí je za účelem spolufinancování různých akcí a soutěží, které se nemohou kvůli nouzovému stavu konat.
 4. Zadávací podmínky a zadávací dokumentaci na výběr zhotovitele přístavby akce „Rozšíření Základní školy Slatiňany“ financované z prostředků EU.
 5. Rada schválila přijetí dotace ve výši 22 098 276 Kč na akci „Rozšíření Základní školy Slatiňany“ od Ministerstva pro místní rozvoj.

6. Bylo schváleno použití investičního fondu ŠJ ve výši 10 105 Kč a použití investiční dotace ve výši 146 000 Kč na pořízení varného plynového kotle 150L firmou TeS, spol. s r.o.
7. Schválení změny rozpočtu v příjmové části 85 095 809 Kč (dovravnáno financováním příjmů 3 805 100 Kč) a ve výdajové části 87 361 009 Kč (dovravnáno financováním výdajů 1 539 900 Kč) – oprava kamerového systému, PD na nový semafor, dorozpočtování rozdílů na stavbu ul. Schmoranzova.
8. V různém Rada:
 - rozhodla v případě vládního povolení otevření provozoven sběrných dvorů v nouzovém stavu o opětovné objednávce u firmy Recycling, kovové odpady a.s. na dny 11., 17., 18., 25. dubna.
 - rozhodla o pozdržení započítání prací souvisejících s otevřením plovárny kvůli nouzovému stavu. Provozní náklady „připravené“ plovárny jsou přes 2 000 Kč za den.

Body jednání Rady blíže okomentoval Ing. Vít Steklý

Informace k přípravě a realizaci investic I. pololetí 2020

Vážení spoluobčané,

i přes složitou situaci v souvislosti se šířením koronaviru, kdy Rada města prioritně a operativně řešila mnohá opatření s tím souvisejících, tak zároveň pokračovala v přípravě a realizaci investiční činnosti. Kromě toho, že Rada rozhodla odpustit nájem v městském majetku podnikatelům po dobu jejich nuceného uzavření provozoven, je pokračování v přípravě a realizace investic mimo jiné další možností, jak podpořit ekonomiku v oblasti stavebnictví a zaměstnanost lidí v této nelehké době. Jsme také rádi, že dosud v některých vypsáních veřejných soutěží uspěli i místní firmy a podnikatelé, ať již jako zhotovitelé, či jako subdodavatelé, kteří též zaměstnávají naše spoluobčany.

Jedná se o následující investiční akce:

- byla dokončena oprava havarijní mostní konstrukce škovádkového mostu v částce 1,5 mil. Kč,
- v průběhu měsíce května započne realizace rekonstrukce veřejného osvětlení v ulici Schmoranzova a dále výstavba nové hřbitovní brány

s osvětleným přechodem pro chodce. Celkové náklady činí 1,87 mil. Kč a předpoklad dokončení do konce 1. pololetí letošního roku,

- Do konce letních prázdnin bude provedena kompletní výměna dožilého venkovního povrchu hřiště v ulici Nerudova včetně domalování nových herních prvků v celkové výši 730 tis. Kč,
- v I. pololetí letošního roku by měly být stavebně zahájeny 2 velké investiční akce ve školství, a to oprava kompletní fasády ZŠ s předpokládaným termínem ukončení do konce letních prázdnin a zároveň realizace přístavby ke školičce z dotace EU ve výši 24 mil. Kč z důvodu rozšíření kapacity s předpokládaným ukončením realizace v průběhu roku 2021,
- Byla dokončena projektová dokumentace na úpravu kruhového objezdu. Po získání mnohých vyjádření ústředních orgánů, stavebního povolení a následného vypsání soutěže se předpokládá zahájení stavebních prací na podzim 2020. Akce se bude realizovat bez uzavírky silnice.

Ing. Stanislav Šťastný, místostarosta

Antiutopický příběh, který se stal realitou (krátké zamyšlení)

Ráda bych se na aktuální situaci zaměřila trochu z jiného pohledu a podělila se o takovou menší úvahu. Často si každý z nás (vědomě či nevědomě) vykládá dění kolem sebe pomocí příběhů. Je to v našem lidském počinání už možná trochu zakořeněno a patří k běžným potřebám – vše si vysvětlit pomocí příběhů. V současném krizovém stavu si můžeme všimnout, že se kolem nás rozmohl trend vytváření si příběhů o budoucím vývoji situace. Všude kolem sebe jsme zahlceni různými teoriemi o tom, jaký konec nás v souvislosti se završením této „koronavirové“ kapitoly čeká. Ocitli jsme se totiž uprostřed nehotového příběhu a všichni netrpělivě čekáme, jak tohle vše skončí. Máme také často tendenci vytvářet tzv. vykupitelské příběhy, respektive se snažíme hledat na tom špatném něco dobrého, tedy k čemu je karanténa dobrá. Právě o to se zde také trochu pokusím.

Může nám to skoro připomínat dystopický až sci-fi příběh, něco pro nás dosud nereálného, co jsme si neuměli představit, se nyní stalo realitou. Je to samozřejmě doba, která je zcela jiná a přináší zvláštní okolnosti, které jsme dosud nezažili. S pandemií se čas jako by zastavil – jak dlouho si to každý z nás přál, aby měl čas na svůj vlastní život a své blízké. Z každodenního stresujícího a uspěchaného života se náš životní rytmus zklidnil. Je pro většinu z nás zvláštní prožívat víkendový odpočinek nyní každý den. Když máme tu příležitost, měli bychom zkusit více vnímat svět kolem sebe a umět se na chvíli zastavit. Možná ještě chvíli potrvá, než se vrátíme ke dřívějšímu ži-

votu, ale teď bychom měli využít toho, že se můžeme věnovat činností, na které jindy už tolik času mít nebudeme.

Jako národ jsme známi především humorem, který nás neopouští ani v nejtěžších chvílích a ten bychom i nyní měli vyměnit za obviňování a lynčování (což je nakonec také svým způsobem pro lidi obranným mechanismem v neznámé situaci). Ať nás čeká završení této těžké situace jakékoli, myslím si, že pak znovu vykročíme o to silnější a smelenější jako rodina i národ. Už nyní jsme si blíže než kdy dříve, sdílíme s ostatními pro nás dříve zcela běžné záležitosti, protože se cítíme sami (nemůžeme být se všemi lidmi, se kterými chceme) a žijeme spíše online životem. Vidáme se s přáteli online, „navštěvujeme“ školu nebo fitness centra online. Takže především v tom musíme vděčit internetu, ale nenechávat se na druhou stranu manipulovat negativním vlivem médií.

Všude slyšíme, že už nebude nic jako před pandemií. Věřím tomu, že hlavně v tom pozitivním hledisku, že pro nás nebude vše samozřejmostí, že si budeme pro nás dříve zcela běžných věcí mnohem více vážit. Budeme si vážit toho, že můžeme chodit do školy mezi kamarády, že budeme mít zpřístupněnou kvalitní výuku a naživo poslouchat naše vyučující anebo se budeme jako jindy těšit vstávat v pondělí ráno do práce. A tak si představuji já konec tohoto sci-fi příběhu a že těch pozitivních dopadů pandemie najdeme ještě více.

Bc. Andrea Kubantová

Obnovení svozu dům od domu a čipování popelnic

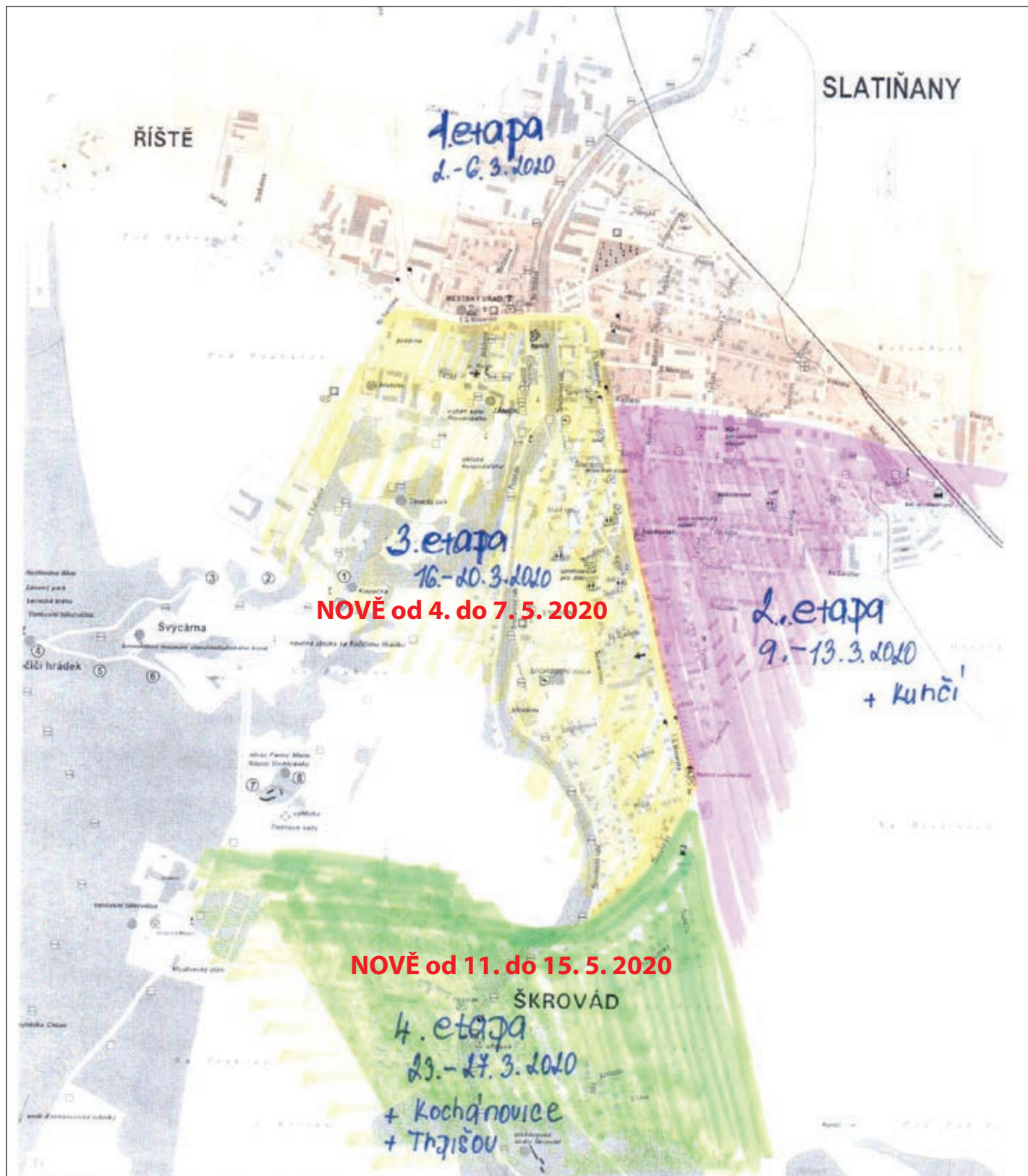
Vzhledem k vyhlášení nouzovému stavu na území ČR rozhodla Rada o dočasném pozastavení nové služby svozu odpadů dům od domu s tím, že byl pozastaven prodej pytlů občanům na městském úřadě z důvodu uzavření pokladny s cílem omezit pohyb lidí, jako jeden z nástrojů boje proti šíření koronaviru.

Na základě postupného uvolňování jednotlivých restrikcí ze strany státu Rada města rozhodla, že svoz pytlů s plastem dům od domu bude obnoven od **4. května** a zároveň od tohoto data bude **pokračovat čipování popelnic** ve zbývajících lokalitách (dle mapky níže).

Spolu s obnovením služby souvisí i obnovení prodeje svážených pytlů,

a to za cenu 5 Kč/pytel. Rada města za tímto účelem hledá více vhodných distribučních míst s cílem zvýšit komfort nákupu. Prvním dočasným distribučním místem pro nákup pytlů se od 20. 4. stal Společenský dům. Dalšími z potenciálních distribučních míst probíraných na Radě jsou provozovny soukromých subjektů – například Potraviný Málek a další podobné prodejny v našem městě. Nyní se řeší možný způsob provedení jejich zapojení. Přesné časy a další distribuční místa jsou a budou aktualizovány pravidelně na webových stránkách a dalších komunikačních kanálech města.

*Ing. Vít Steklý, radní
Martina Doležalová, HSO*

Nedaří se v kterékoli době...

Jak vidíme z přiložených fotografií, ani v současné době plné napětí a nejistoty, se někteří jedinci neostýchají páchat škody se známkami vandalismu na veřejném majetku.

Je velice smutný pohled na stožáry veřejného osvětlení, které na objednávku města opravila v loňském roce firma pana Havlíka a na-prosto nepochopitelné komu vadí značka umístěná v zeleném pruhu u cyklostezky.

Ing. Josef Prokš, tajemník

Ski Fanatic s.r.o.

Kempy na Seči v novém

Blíží se léto, které je propojeno nejen s letními prázdninami, dovolenými, ale také dětskými tábory. Na nedaleké vodní nádrži Seč mají tábory svoji historii již od roku 1953, kdy se zde uskutečňovaly mezinárodní tábory. A právě na tomto místě dochází v současné době k rozsáhlé rekonstrukci celého areálu, kde vznikne nové rekreační zařízení sloužící jako místo pro pořádání dětských kempů a rodinných pobytů. Rekonstrukci areálu zajišťuje společnost Outdoor centrum Seč s.r.o. a o realizaci kempů se postará organizace Ski Fanatic s.r.o., která se věnuje práci s dětmi a sportovním aktivitám již více jak 10 let.

Návštěvníci se už toto léto mohou těšit na pobyt v kompletně zrekonstruovaných srubech s novým vybavením. Kapacita pro letošní léto je necelých 100 míst, příští rok se téměř zdvojnásobí. Dětské tábory budou probíhat v týdenních turnusech po dobu šesti týdnů od 12. 7. 2020 do 24. 8. 2020. Program bude pokaždé jiný, děti se tedy mohou přihlásit na více turnusů s různým zaměřením. Pro rodiny s dětmi bude areál otevřen neomezeně.

Ne-jen sportovní tábor

„Naší hlavní myšlenkou bylo vybudovat centrum jako zázemí pro děti, sportovní oddíly a rodiny s dětmi,“ říká majitel organizace Ski Fanatic Martin Dostál. „V rámci tábora dojde k propojení běžného tábora se sportovními oddíly. Děti ze sportovních oddílů se budou věnovat své specializaci v rámci svých soustředění, zároveň však budou moci v rámci kempu prožít chvíle spojené s každodenními táborovými aktivitami a zážitkovými aktivitami pod vedením volnočasových pedagogů a instruktorů. Účastníci tábora si mohou vyzkoušet různé aktivity na profesionální úrovni pod vedením oddílových trenérů. Pro všechny jsou připraveny každodenní činnosti spojené nejen se sportem,“ dodává Martin Dostál.

Inspirace v Americe propojená s českou klasikou

„Kempy na Seči jsou inspirovány americkým modelem. Já osobně jsem jako vedoucí působil v těchto kempech v Americe 6 let a nyní bychom jejich koncept chtěli přenést i k nám. Nejedná se o klasický kemp s celotáborovou hrou, děti si volí aktivity samy a v rámci denních period na ně dochází. Každý den bude rozdělen na 5 period, kdy si každé dítě může volit zážitkové aktivity. Děti se mohou přihlásit na 1 a více týdnů, každý týden bude mít nějaké zaměření (survival, tanec, parkour, cyklo, věda a technika a další). Zároveň budou tábory doplňovat i tradiční prvky jako jsou táboráky...“ popisuje průběh kempů instruktor Michal Hudec. „Tento první startovací rok začínáme s nižší kapacitou kempu, která se postupně plní. Stále je možné se přihlásit, ať už jako jednotlivce nebo jako sportovní oddíl, stačí si vybrat správný termín a zaměření“ dodává majitel organizace.

I rodiny s dětmi si mohou užít táborovou atmosféru

„Zároveň nabízíme možnost pobytů pro rodiny s dětmi. Rodiny mohou využít organizovaného animačního programu plného zážitků pro své děti a děti se tak aktivně mohou zúčastnit táborového programu. Pro všechny bude k dispozici sportovní vybavení (paddleboardy, koloběžky, lodě a další) Tuto formu pobytu nabízíme rodinám s dětmi, které chtějí svou dovolenou prožít aktivně, ale i těm, které láká odpočinkový pobyt na Seči. Zájem o tuto formu pobytu je velký i s ohledem na současnou situaci a možnosti cestování, k dispozici už je jen několik volných míst.“ doplňuje Martin Dostál

Létem však Kempy na Seči nekončí! Areál je zařízen na celoroční využití, je tedy možné využít ubytování po celý rok. Ski Fanatic tady bude pořádát adaptační kurzy, sportovní kurzy a školy v přírodě. Areál bude využíván i pro vzdělávací kurzy a teambuildingy, víkendové pobyty pro rodiny s dětmi.

Kontakt:

Mgr. Martin Dostál

tel.: +420 728 427 919

e-mail: info@skifanatic.cz

www.skifanatic.cz

Obr. č. 1

O historii dnes již zrušeného cukrovaru situovaného v extravilánu města byly autorem napsány dva články do CHVL (Chrudimské vlastivědné listy) č. 1 a 2 z roku 1999. Vyjímáme z nich zajímavé informace, mapující průběh 110 let trvání závodu (obr. č 1 a 2).

- stavebníkem cukrovaru byl kníže V.K. Auersperg a jeho projekt připravili architekti B. Škvor a F. Schmoranz, realizace stavby se uskutečnila v letech 1857 – 8
- vysvěcení novostavby cukrovaru se konalo za účasti knížecí rodiny 16. 10. 1859, téhož roku byla zahájena první kampaň (2. 11.)
- provoz cukrovaru byl vždy zahájen podzimní kampaní a vymezen léty 1859 – 1869, z čehož tři byly obětovány jeho obnově po zhoubném požáru v roce 1915, a protože byl pojištěn, majitel se rozhodl jej znovu vystavět a zároveň rozšířit kapacitu surovarny
- technický pokrok ve zpracování řepy ve II. polovině 19. století spočíval v zavedení difuze a Frey – Jelínkovy saturace
- obchodní forma cukru určená k prodeji, zejména do zahraničí, byla označena ochrannou známkou FAS (Fürst Auersperg Slatiňany) s knížecí korunkou, na obalech s tímto zbožím se tiskla až do roku 1969 kvůli odběratelům
- důvod konjunktury výroby cukru mezi léty 1922–33 byl jeho vývoz, kryjící ekonomiku mladé republiky potřebou valut
- převod cukrovaru ze soukromých rukou do majetku státu se stal v roce 1947
- požár cukrovaru v roce 1961 vznikl ve skladišti rafinády z celé kampaně, k jeho lokalizaci byla použita nejmodernější technika včetně dvou helikoptér
- lednem 1969 byla existence cukrovaru skončena, technologické zařízení postupně likvidováno, cukrovou řepu v následujících letech zpracovával velkokapacitní cukrovar v Hrochově Týnci, postaveném Poláky na klíč

K osobnostem Chrudimska zařadil P. Kobetič ve své publikaci vydané Okresním muzeem v Chrudimi v roce 2002 i prvního ředitele cukrovaru ve Slatiňanech M. Köchera (1859–1934). Köcher se

narodil 11. 11. 1859 ve Dvoře Králové, po středoškolských studiích v Litomyšli se přihlásil na vysokou školu technickou ve Vídni. Životní kariéru započal v roce 1882 v cukrovarech knížete Auersperga. V roce 1904 byl jmenován do funkce správce a později ředitele cukrovaru a rafinérie ve Slatiňanech. Po požáru starého závodu v roce 1915 se jako technik zasloužil na vybudování nového, u něhož byla kampaň v roce 1918 dokončena v nové republice, rafinérie byla uvedena do provozu o rok dříve z nakoupeného surového cukru. Jako znalec oboru byl členem Spolku čsl. rafinérií cukru, Sdružení pardubických cukrovarů a ve správní radě rolnických cukrovarů Hostašov a Žleby.

Velmi aktivní byla veřejná práce Köchera v samosprávě městyse Slatiňan. Byl členem obecního zastupitelstva, městské a školní rady, po řadu let vedl místní stavební úřad. Z toho důvodu mu byl svěřen vrchní stavební dozor nad přístavbou školní budovy v roce 1927, potřebnou k zajištění výuky měšťanské školy v jedné budově. Jeho zásluhou byly vydlážděny i zdejší ulice.

Obr. č. 3

Se zájmem sledoval a podporoval každou dobrou práci místních veřejných korporací a spolků, sám byl členem Sokola, Okrašlovacího spolku a dalších.

Ve svém životě pokládal sport, obecně pohybovou aktivitu vůbec, za důležitý faktor, posilující zdraví člověka, k němuž patří i její rekreační alternativa. Köcher využíval obě varianty sportu až do pokročilého věku, pokud mu to zdraví umožnilo.

Život ředitele Köchera se uzavřel 24. 11. 1934 ve věku 75 let, stále však velmi aktivního do konce života. První rozloučení ze zesnulým se konalo na nádvoří cukrovaru za klidového stavu, tj. po skončení kampaně. Jménem majitele, velkostatkáře F. J. Auersperga, promluvil ústřední ředitel ing. E. Skokan, jenž vřelými slovy ocenil práci zvěčnělého. Další smuteční projevy se konaly na chrudimském hřbitově U kříže, např. od starosty městyse Steklého, ředitele školy Velinského a dalších.

Nekrolog vyzdvihuje jeho odbornou a morální stránku ve vztahu k podřízeným, kteří si na něj uchovali nejčestnější památku.

Ing. Milan Vorel, foto archiv města

Obr. č. 2

František Reichmann (1868 – 1935)

Mnoho osobností, a to nejen regionálního významu, dlouhodobě žilo a působilo ve Slatiňanech. Možná právě teď nastala doba, abychom je prostřednictvím Ozvěň Slatiňan představili.

Malíř František Reichmann se narodil v listopadu 1868 ve Vídni, kde také jako žák profesora Rudolfa Carla Hubera absolvoval malířskou akademii.

A bylo to malování, které přivedlo Františka Reichmanna po krátkém pobytu v tehdejších Uhrách do Čech. Byl malířem u hraběte Kinského na zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou, u hraběte Thuna na zámku Kačina. Kolem r. 1896 přesídlil i s rodinou do Slatiňan, kde žil téměř 40 let a zastával místo osobního malíře knížete Františka Josefa Auersperga.

Protože ve Slatiňanech žil dlouhodobě a trvale, bylo jemu i dětem uděleno v r. 1924 Zemskou politickou správou v Praze československé státní občanství a zároveň domovské právo ve Slatiňanech.

František Reichmann maloval scenérie z honů, štvanic, koňských dostihů, hospodářské zvířectvo, psy, krajinné scenérie. Byl také velmi dobrým portrétistou, portrétoval vítěze Velké pardubické, na tento dostih maloval i plakáty. Na Velkou liverpoolskou do Anglie jezdil pravidelně s výpravou jezdců a koní, aby tam portrétoval vítěze dostihů i jejich příznivce, často z řad anglické šlechty.

Do první světové války narukoval malíř jako prostý voják, později však na přímluvu knížete Auersperga působil v rakouské armádě jako plukovní kreslíř – skicoval zákopy, střelecká postavení, opevnění. Ve slatiňanském zámku je z této doby obraz vojenského koně před ruskou chalupou.

Reichmannův obraz hlav tří koní vbíhajících s vysíleným výrazem do cíle závodu byl zařazen do kolekce výtvarného umění, která reprezentovala Rakousko-Uhersko na světové výstavě v Paříži v roce 1900, kterou prošlo 50 milionů návštěvníků. Dílo bylo oceněno medailí (a také při osobní audienci u císaře) a námět obrazu byl později zpracován na rakouských a francouzských poštovních známkách. Obraz je umístěn v zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. Rodina i veřejnost znali malíře jako tichého, pracovitého člověka,

plně oddaného práci a odmítajícího publicitu včetně fotografování. Uživit rodinu s pěti dětmi malováním a vybavit je do života nebylo tehdy snadné. Malířské nadání po otci zdědil syn Bedřich Reichmann, který maloval celý život, ale pouze jako amatér, byť velice dobrý. František Reichmann bydlil s rodinou ve Slatiňanech, poněvíc ve vile sv. Jiří, dnes Sluneční dům na ulici Vítězství. Zemřel náhle ve Slatiňanech v listopadu 1935 a na slatiňanském hřbitově je také pohřben.

Děkuji ing. Jaroslavu Buštovi za vyhledání obrazů malíře umístěných na slatiňanském zámku, jejichž fotografie jsou přílohou článku. K zachování a uctění památky na významné slatiňanské osobnosti, některé již zapomenuté, napsala jsem v minulých letech pro Chrudimské vlastivědné listy sérii článků. Po jejich doplnění a aktualizaci můžeme se s nimi na stránkách Ozvěň postupně seznámit.

JUDr. Hana Mikanová

Prameny:

H. Mikanová: František Reichmann, Chrudimské vlastivědné listy, 2014

Pisemné informace malířova vnuka RNDr. Františka Reichmanna, 1988

Matrika Městského úřadu Slatiňany

O přechylování ženských příjmení

Díl 1.

Koncovka –ová nepřivlastňuje

V posledních letech je jakousi módou nepřechylovat ženská příjmení. Místo aby se paní jmenovala třeba Jana Nováková, má v občance Jana Novák. Tuto módu a snahu pro jakési originalitu a zajímavost zdůvodňují zastánkyně i zastánci tím, že prý ona koncovka –ová znamená přivlastnění si ženy mužem. Tedy, že jmenuje-li se žena Nováková, znamená to, že patří Novákovi. Dle jazykovědců je to mýtus. Příponou –ová se nic nepřivlastňuje. Přivlastňovací koncovka je krátká, tedy –ova. Je-li –ová vysloveno či napsáno dlouze, značí vlastnost. Např. fialová, dřevá. Pan Jan Novák a paní Jana Nováková jsou zcela rovnoprávní členové jedné rodiny, přičemž je i z písma zřejmé, jde-li o muže, či o ženu. V nepřechýlené podobě bychom se mohli setkat se jmenovkou J. Novák. A pak hádejte.

A co samotná koncovka –á? Třeba paní Černá. Kdyby si ji pan Černý chtěl pomoci příjmením přivlastnit, musela by se jmenovat Černého. Nebo Novotného, vzala-li by si pana Novotného. A kdyby se paní Eva Černá rozhodla, že v rámci emancipace a genderové rovnosti se bude jmenovat Eva Černý, znělo by to přinejmenším podivně.

I svoboda má své hranice

Dalším argumentem proti přechylování je svoboda. Zkrátka, někdo si myslí, že se může jmenovat, jak chce, a nikdo mu do toho nemá právo zasahovat. Publicista Štefan Švec napsal na webu Literarky.cz: „Volání po svobodě jmen musí mít své mantinely. Jméno není jen osobní věc, ale i poznávací znamení pro společnost. A jako takové musí být srozumitelné a použitelné. Kdybychom opravdu měli právo označovat se jakkoliv, mohl by se někdo jmenovat ‚Hrmtzvfff-gggjkmdnll‘ nebo ‚€‘. Špatně by se oslovoval ve škole, zdržoval by při jednání na úřadě, nedalo by se vyvolat v IKEE, když by se dítě v dětském koutku rozběčelo. A tisíc dalších věcí.“ Pokud bychom tedy skutečně měli absolutní svobodu ve volbě, vemte jed na to, že by se našlo dost recesistů, kteří by se předháněli v stupni absurdity a kuriozity. Takže buďme rádi za to omezení.

Cizí jména

Už asi třicet let se u nás mluví o zrušení přechylování jmen cizinek. Příjmení se jim prý komolí a ženy cizinky jsou tak zneuctívány. Jenže ono to komolení jaksi k češtině patří. Komolíme kdeco a většinou se nad tím vůbec nepozastavíme. Tak jen namátkou: Paris – Paříž, Roma – Řím, Wien – Vídeň, Suomi – Finsko, España – Španělsko ... a stovky dalších zeměpisných názvů. Ale zpět k osobním jménům. Karl Marx (May) – Karel Marx (May), Friedrich Engels – Bedřich Engels, královna Elizabeth – královna Alžběta, papež Franciscus – papež František ... a tisíce dalších. Takže někde je komolení názvů a jmen v pořádku, někde nám to vadí. Anebo si vezmeme i to slovo gender. Je to slovo řecké a znamená rod. Řekové, jak známo, toto slovo vyslovují tak, jak je napsáno. Tedy žádné džendr. Ač je tato poameričtělá výslovnost špatná, přece dnes jen málokdo vysloví gender. Je to podobné, jako když řecké bohyni vítězství Niké, lidi říkají Najk, popř. Najkj.

Skloňování

Abych se však vrátil k vlastnímu přechylování. Nepřechýlíme-li cizí ženská příjmení, nemůžeme ho skloňovat, což znamená přidávat další slova. Klasický příklad uvádí Jan Chromý, ředitel Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK. Představte si sportovní titulek typu Allen porazila Hulsen. Může to znamenat, že Allenová porazila Hulsenovou, avšak zrovna tak, že Allenovou porazila Hulsenová. Ano, můžou se do titulku přidat i křestní jména, ale už je to delší. A navíc nejsou-li ve stejném listě označování křestními jmény i muži, bylo by nevhodné tak označovat ženy, tvrdí lingvistka Jana Valdová. Následující citát je od jazykovědce Jiřího Krause. „Za zásah do původní podoby jména bychom museli považovat nejen české přechylování jmen ženských, ale i skloňování jmen mužských. Říkáme-li s panem Fischerem, dodáváme ke jménu také českou koncovku. Na-

víc, přestáváme-li příjmení žen přechylovat, přestáváme je i skloňovat, takže z toho může vzniknout: Šel jsem na večeri s panem Fischerem a s paní Fischer.“

Jazyky se liší nejen tím, co mohou vyjádřit, ale i tím, co musí vyjádřit.

Lingvista Pavel Štěpán říká: „Pokud bychom opravdu neměli měnit jména, pak bychom museli přestat jména cizinců a cizinek skloňovat úplně. Ani to by ale nestačilo, jména cizinců a cizinek totiž velmi výrazně měníme i tím, jak je vyslovujeme, jak si je přizpůsobujeme české výslovnosti. To dělá každý jazyk a je to naprosto přirozené a nezbytné, stejně jako je pochopitelné, že se v zahraničí česká jména a příjmení často píšou bez diakritiky. Cizí jména tedy určitým způsobem pozměňují všechny jazyky.“

A co pravopis

A vžijme se do situace, že půjde na procházku nepřechýlená Hana Novák s přechýlenou Maruškou Peškovou. Napište si to jen s příjmeními. Novák s Peškovou šly. A teď vysvětlete školáčkům, že to tvrdí y na konci je v tomto případě správné. Další z mnoha a mnoha komplikací.

zdeněk jirásek

Pokračování v příštích Ozvěnách

Zdroje:

Literární noviny říjen/2019 – Debata o přechylování není záležitost jazyka, ale ideologie, autor Jiří T. Král

Týdeník rozhlas č. 40/2019 – Úvahy o jazyce, autor Pavel Štěpán
Kniha o češtině, díl 1., kapitola Jazyk ženy aneb Feministická lingvistika, autorka Světlana Čmejrková

UHELNÉ SKLADY

KYSI

Kysilková Jana

HLINSKO, Nádražní 1700

tel.: 469 312 886 po celý den 602 894 237

PRACOVNÍ DOBA: Po - Pá: 6.30 - 15.00

www.uhlihlinsko.cz

tradice - spolehlivost - vstřícnost

JARNÍ CENY

- BRIKETY REKORD

- BÍLINSKÉ UHLÍ z Ledvic

pouze do vyprodání zásob

- Německé brikety REKORD velikost 5, 10, 15 cm

KOSTKA - OŘECH 1 - OŘECH 2

Dále nabízíme: černé uhlí, kovářské uhlí

Ozvěny Slatiňan vydává Město Slatiňany, T. G. Masaryka 36, 538 21 Slatiňany, tel. 469 681 102. Složení redakční rady: Ing. Josef Prokš, tajemník, Mgr. Milan Chalupník, Ing. Vít Steklý, členové RM Slatiňany, Mgr. Jana Zemanová, učitelka, Marta Kolouchová, zaměstnanec města. Za obsah článků od občanů (připomínky a názory) redakční rada neodpovídá.

Grafická úprava a sazba: Reklama&tisk, Chrudim, tisk: Tiskárna PORS s. r. o., Chrudim. Registrační číslo MK ČR E 11937.

Uzávěrka příštího čísla je 15. května 2020. ZDARMA.